

SAMÞYKKTIR

Sparisjóðs Akraness.

162

28. sept.

I. Stofnun, nafn. Ábyrgð og stjórn sjóðsins.

1. gr.

Sjóðurinn heitir Sparisjóður Akraness, og skal heimili hans og varnarþing vera á Akranesi. Sjóðurinn hefur tekið við eignum og skuldum Sparisjóðs Borgarfjarðarsýslu, með samkomulagi milli sýslunefndar Borgarfjarðarsýslu og bæjarstjórnar Akraneskaupstaðar.

2. gr.

Bæjarsjóður Akraneskaupstaðar ábyrgist tjon það, er sparisjóðurinn kann að bíða og getur ekki sjálfur staðizt, allt að kr. 100 000.00.

3. gr.

Stjórn sjóðsins skipa 5 menn, kosnir af bæjarstjórn Akraneskaupstaðar, og gildir kosning þeirra til fjöggra ára í senn. Deyi stjórnarnefndarmaður, eða verði óhæfur til að gegna stjórnarstörfum, skal tafarlaust kjósa annan í hans stað.

4. gr.

Stjórnendur sjóðsins og starfsmenn mega ekki sjálfir taka lán úr sjóðnum. Eigi mega þeir heldur ábyrgjast lán úr honum fyrir aðra né reka eigin lánastarfsemi eða aðra atvinnu, er komið geti í bága við hagsmuni sjóðsins.

Stjórn sparisjóðsins ræður starfsmenn hans og hefur umsjón með öllum framkvæmdum sjóðsins.

Birta skal í blaði því, sem flytur stjórnarvaldaauglýsingar, hverjir séu stjórnendur sjóðsins og starfsmenn, og hverjir geti undirritað kvittanir og aðrar yfirlýsingar, svo að skuldbindandi sé fyrir sjóðinn gagnvart viðskiptamönnum hans.

Stjórnendur sjóðsins bera, einn fyrir alla og allir fyrir einn, ábyrgð á því, að ekkert af fé sjóðsins fari forgörðum fyrir hirðuleysi. Tapist eitthvað af fé sjóðsins fyrir handvömm eða óráðvendni sparisjóðstjórnar eða einhverra starfsmanna sjóðsins, endurskoðunarmanna eða annarra, sem við hann eru riðnir, skal hlutádeigendum skylt að bæta skaðann, ef krafizt er, og sæti þeir auk þess hegningu, eins og lög standa til um sýslunarmenn hins opinbera.

5. gr.

Tilkynna skal sparisjóðseftirlitinu tafarlaust hverjir séu kosnir í stjórn sjóðsins og ráðnir starfsmenn hans.

6. gr.

Við sparisjóðinn skulu vera að minnsta kosti tveir starfsmenn, féhirðir og hókari.

Það skal vera aðalregla, að eigi má greiða neina fjárhæð úr sparisjóðnum, né í hann, nema tveir af starfsmönnum hans eða stjórnendur séu viðstaddir, og rita þeir fjárhæðina tafarlaust í bækur sparisjóðsins, hvor um sig. Þó má féhirðir veita móttöku greiðslum í sjóðinn, án þess að annar starfsmaður sé viðstaddur, en þá skal hann tafarlaust rita greiðsluna inn í bækur sparisjóðsins. Sömuleiðis getur féhirðir greitt fé úr sjóðnum gegn ávísun formanns, þó að aðrir starfsmenn séu eigi viðstaddir. Heimilt er að stjórnin hafi þessi störf með höndum.

162 Bæjarstjórnin ákveður þóknun starfsmanna, að fengnum tillögum stjórnar-
28. sept. innar.

Starfsmenn sparisjóðsins skulu ráðnir til eigi skemmri tíma en eins árs í senn, og er stjórninni heimilt að segja þeim upp starfinu eða víkja þeim frá fyrirvara-
laust, ef henni virðast nægar sakir til. Úrskurður stjórnarinnar viðvíkjandi þessu
skal þegar í stað lagður fyrir bæjarstjórn, sem leggur fullnaðarúrskurð á málið.

7. gr.

Féhirðir skal setja tryggingu fyrir fé því, sem honum er trúað fyrir. Spari-
sjóðseftirlitið ákveður fjárhæð tryggingar, að fengnum tillögum sparisjóðsstjórnar.

8. gr.

Sérhverja greiðslu í sjóðinn og úr honum skal tafarlaust skrá í sjóðbók sjóðs-
ins og aðrar þær bækur, sem greiðslan á heima í. Greiðslu afborgana og vaxta af
lánnum skal jafnframt rita á hlutaðeigandi skuldabréf. Afborganir af víxli skal
einnig tafarlaust skrá á víxilinn.

9. gr.

Allar bækur sjóðsins skulu skýrt og greinilega færðar og allar fjárhæðir þannig
ritaðar, að enginn vafi geti á því leikið, hver fjárhæðin er. Sé einhverri tölu breytt,
sakir skakkrar innfærslu, skal breytingin þannig gerð, að sjá megi, hverju breytt
hefur verið. Dagsetningar sé greinilega getið við hverja einstaka greiðslu.

10. gr.

Stjórnarfundir skulu haldnir að minnsta kosti tvisvar í mánuði, og ákveður
stjórnin hvernig skuli haga daglegri starfrækslu sjóðsins.

11. gr.

Í aprilmánuði ár hvert skulu reikningar sjóðsins lagðir fyrir bæjarstjórn,
fyrir næstliðið almanaksár, með athugasemdum endurskoðenda og svörum stjórnar
og féhirðis, og úrskurðar bæjarstjórn þá.

II. Um innlög í sjóðinn, inn- og útborgun, vexti og vaxtagreiðslur, meðferð varasjóðs o. fl.

12. gr.

- a. Innlög eru tekin í gjaldgengum peningum og eigi minna en 1 kr. í senn.
- b. Það, sem lagt er inn í sjóðinn, færast inn í innstæðubók og fær hver innlags-
maður reikning.
- c. Sem skírteini fyrir innstæðu fær hver innlagsmaður viðskiptabók með sömu
yfirskrift og einkennistölu og í innstæðubók stendur. Í viðskiptabókinni séu
samþykktir sparisjóðsins og gildir hún í öllu sem samningur við sjóðinn.
Eigandi greiðir andvirði bókarinnar til sparisjóðsins, þegar hann leggur inn
í hana í fyrsta skipti.
- d. Ef sérstakar ástæður eru fyrir hendi, má neita viðtöku á fé í sparisjóðinn, eða
gera að skilyrði, að féð skuli standa óhreyft að minnsta kosti í eitt ár, enda sé
meiri hluti stjórnarinnar því samþykkur.

13. gr.

Upphæð innlánsvaxta ákveður sparisjóðsstjórnin á hverjum tíma í samræmi
við ákvæði gildandi laga.

Vextir af innstæðu skulu reiknaðir út að fullu og færðir í bækur sjóðsins við

lok hvers árs. Í innstæðubókinni skulu vextir hvers innstæðueiganda þá lagðir við höfuðstól á reikning hans. Vextir reiknast eftir mánuðum þritugnættum, þó svo, að frá teljist móttökkudagar og úttökkudagar. Af minni upphæðum en einni krónu er engum vöxtum svarað.

Af upphæðum, sem nema 1000 kr. eða þar yfir, er sjóðnum eigi skylt að greiða vexti, þegar upphæðir þessar standa skemur en 2 mánuði í sjóðnum.

Í fyrsta sinn, sem viðskiptabók er sýnd eftir hver áramót, skulu vextir færðir í hana, og skal þess þá nákvæmlega gætt, að upphæð innstæðufjár, að meðtöldum vöxtum í viðskiptabókinni, beri saman við það, sem innstæðubókin telur.

Finnist skekkja í vaxtareikningi, eftir að vextir hafa verið skráðir í innstæðubók, má eigi breyta hinni skráðu vaxtaupphæð, en leiðréttá skal skekkjuna á þann hátt, að skrá mismuninn, er jafnframt færast sparissjóðnum til reiknings, í innstæðubókina og viðskiptabókina, næst þegar hún verður sýnd.

14. gr.

Af fé, sem sparissjóðurinn ávaxtar með sparissjóðskjörum, verður greitt það, sem menn óska, án uppsagnarfrests, þegar stjórn sjóðsins sér það fært, en heimta má, að fjárhæðum sem nema allt að kr. 500.00, sé sagt upp með viku fyrirvara, fjárhæðum frá kr. 500.00 til kr. 2000.00 með þriggja mánaða fyrirvara, en fjárhæðum, sem nema meiru en kr. 2000.00, með 6 mánaða fyrirvara.

15. gr.

Aldrei má greiða neina upphæð af sparissjóðsinnstæðufé, nema því aðeins að viðskiptabókin sé sýnd, og skal þá upphæðin jafnan skráð í hana. Skulu starfsmenn sjóðsins gæta þess nákvæmlega, að þetta sé rétt gert, og skulu í því skyni í hvert sinn bera greiðslu þá, sem skráð er í viðskiptabókina, saman við fjárhæð þá, sem skráð er í bækur sjóðsins.

Það er eigi á ábyrgð sparissjóðsins, þótt handhafi viðskiptabókar hafi eigi haft löglega heimild frá eiganda hennar til að fá útborgað fé það, er viðskiptabókin hljóðar um, eða eitthvað af því.

Þegar innlögum er veitt móttaka, án þess að viðskiptabók sé sýnd, skal gefa sérstaka kvittun fyrir innlögum, og skal þess getið í kvittuninni, að hún gildi aðeins þangað til upphæðin verður rituð í viðskiptabók innstæðueiganda, en það skal gert næst, þegar viðskiptabókin er sýnd í sparissjóðnum. Þess skal enn fremur getið á hlutaðeigandi reikning í innstæðubók, um leið og greiðslan er þar skráð, að viðskiptabókin hafi ekki verið sýnd, en aðeins sérstök kvittun verið gefin. Við samanburð innstæðubókar og viðskiptabókar, þegar hún er sýnd næst á eftir, skal það svo athugað, að innlögin séu skráð í viðskiptabókina, en kvittun sé ógild orðin.

Að því leyti, sem sparissjóðurinn tekur við innlögum með þeim kjörum, að hægt sé að taka út hluta innstæðunnar gegn ávísun og án þess að viðskiptabókin sé sýnd, skal greinilega letrað á bókina, að hún sýni ekki ávallt rétta innstæðu og sé því ekki vedhæf.

16. gr.

Innstæðufé og vextir greiðast úr sjóðnum í gjaldgengri mynt eða seðlum, og tilfærast útborgun í reikningi eiganda í innstæðubókinni. Greiðist innstæða að fullu, skal skila viðskiptabókinni aftur án endurgjalds, og glatist viðskiptabók, verður farið með hana eftir þar um gildandi lögum.

17. gr.

Ef eigandi að viðskiptabók hreyfir ekki innstæðu sína í 15 ár samfleytt, skal ekki reikna vexti af innstæðunni framar. Ber þá að skora á eiganda að segja til

162 sín og skal það gert með auglýsingu á sama hátt og ef bók glatast. Ef hann gefur 28. sept. sig ekki fram áður en tilskilinn frestur er liðinn, er viðskiptabók hans ógild, og féð, ásamt vöxtum, eign sparisjóðsins. Þó er stjórn sjóðsins heimilt að greiða það, að meira eða minna leyti, ef réttur eigandi gefur sig fram innan 5 ára.

18. gr.

Innstæðufé getur sparisjóðurinn sagt lausu með þriggja mánaða fresti. Skal annað hvort rita uppsögnina í sparisjóðsbókina eða gefa út auglýsingu um hana, er sé birt í blaði því, sem stjórnarvalda auglýsingar skulu birtar í.

Eftir gjalddaga eru engir vextir greiddir af því, sem uppsagt er.

19. gr.

Ársarð allan af rekstri sparisjóðsins, að kostnaði og vöxtum frádregnum, skal leggja í varasjóð. Tjón, er sparisjóðurinn kann að verða fyrir og ársarður eigi brekkur til, skal greiða úr varasjóði, en eigi má greiða þaðan annað, nema því aðeins, að varasjóður nemi að minnsta kosti 10% af sparisjóðsinnstæðufénu samanlögðu. Þegar svo er komið hag varasjóðs, getur stjórnarráðið samþykkt, eftir tillögum sparisjóðstjórnarinnar, að verja megi fé úr sjóðnum til nytsamlegra fyrirtekja í almenningsþarfir í bænum.

20. gr.

Varasjóður sparisjóðsins skal vera í tryggum og auðseldum verðbréfum, eða inneign hjá banka, sem ríkið ábyrgist. Þó er eigi skylt, að koma meiru af varasjóði svo fyrir, en að nemi 5% af samanlögðu innstæðufé sjóðsins eins og það var í árslok næst á undan. Nú ber svo við, að stjórn sparisjóðsins neyðist til að grípa til fjár þessa, vegna ófyrirsjáanlegra útborgana, og er henni þá skylt, svo fljótt sem verða má, að koma því í samt lag aftur.

III. Um útlán.

21. gr.

Eignir sjóðsins skal ávaxta:

- a. með því að kaupa ríkisskuldabréf eða önnur skuldabréf, sem álita má jafngóð;
- b. með því að lána fé til einstakra manna gegn tryggu fasteignaveði, í hæsta lagi 60% af virðingarverði því, er lögskipaðir virðingarmenn meta, eða gegn sjálfskuldarábyrgð einstakra manna eða félaga. Sjálfskuldarábyrgðarlán úr sjóðnum til einstakra manna, má því aðeins veita til lengri tíma en eins árs, að þau séu afborgunarlán með árlegri afborgun, og sé láninu fullkomlega lokið innan 10 ára frá lánveitingu.
- c. Að öðru jöfnu skulu íbúar Akranesskaupstaðar ganga fyrir öðrum um lánveitingar úr sjóðnum.
- d. á hvern þann hátt, er stjórn sjóðsins álitur heppilegan.
- e. Sparisjóðurinn áskilur sér forvexti af útlánum. Vextir skulu ávallt greiddir eigi síðar en á gjalddaga, en bregðist það, greiði skuldunautur 2% árlega dráttarvexti um þann tíma, sem dregist hefur að borga fram yfir gjalddaga.

22. gr.

Aldrei má veita lán úr sjóðnum, nema meiri hluti sparisjóðstjórnar sé því samþykktur og hafi ákveðið hámark lánsupphæðar.

23. gr.

Án samþykkis allrar sparisjóðstjórnar, má sparisjóðurinn ekki taka lán til annars en þess, að fullnægja skuldbindingum sínum gagnvart innstæðueigendum. Aldrei má sparisjóðurinn taka lán, nema meiri hluti sparisjóðstjórnar hafi ákveðið það.

Nú veðsetur sparisjóðurinn skuldabréf sín eða verðbréf sem handveð til tryggingar slíkum lánum, og skal þess þá nákvæmlega gætt, að jafnan sé í vörzlum sparisjóðsins fullgild skirteini frá lánveitanda fyrir geymslu veðsins. Skulu bækur sjóðsins einnig ljóslega bera með sér, hvar bréfin séu geymd, og hvar þau séu.

Verðbréfaforða sjóðsins má því aðeins skerða, að meiri hluti sparisjóðstjórnarinnar samþykki.

24. gr.

Eigi má sparisjóðurinn gefa út handhafaávisun á sjálfan sig.

IV. Um reikninga sparisjóðsins.

25. gr.

Reikningsár sparisjóðsins skal vera almanaksárið og skal ársreikningur hans ávallt vera saminn og lagður fram á skrifstofu sjóðsins fyrir 1. apríl ár hvert.

26. gr.

Ársreikningur skal þannig gerður, að af honum sjáist glöggst:

1. hversu mikið alls hefur verið greitt í sjóðinn og úr honum á árinu. Skal í því efni saminn reikningur yfir allar innborganir í sjóðinn og útborganir úr honum, og sé þar í greint, hver sjóðforðinn hafi verið í árshyrjun og hver í árslok;
2. hverjar tekjur hann hafi haft af starfi sínu á árinu og hver útgjöld hans hafi verið. Eins skal tilgreina tap það, er hann kann að hafa beðið á árinu. Skal í þessu skyni semja reikning yfir rekstur sjóðsins;
3. hverjar séu eignir sjóðsins í árslok og hverjar skuldir eða skuldbindingar hvíli á honum. Til þess að þetta sjáist sem gleggst, skal semja nákvæman efna-hagsreikning fyrir sjóðinn, eins og hagur hans stóð í árslok.

27. gr.

Semja skal við hver árslok sundurliðaða skrá yfir inneign allra innstæðueigenda að meðtöldum vöxtum. Skal tala innstæðueigenda (viðskiptabóka) nákvæmlega sjást á skrá þessari. Einnig skal semja sundurliðaða skrá yfir öll þau lán, er sjóðurinn á útistandandi, bæði fasteignaveðslán, sjálfskuldarábyrgðarlán og handveðslán. Skal semja sérstaka skrá yfir hvern flokk lánanna.

Skrár þessar skulu bera með sér, fyrir hvaða tímabil vextir eru greiddir af hverju einstöku láni, svo að glöggst sjáist, hversu mikið er greitt fyrir fram af vöxtum, og eins af hverjum lánum vextir eru vangoldnir.

Enn fremur skal semja sundurliðaða skrá yfir víxla þá, er sparisjóðurinn kann að eiga í árslok og eigi eru innlestir. Gjaldalagi víxlanna sé tilgreindur á skránni. Skal sjást á skránni, hvornig víxlréttar hefur verið gætt.

Á öllum þessum skrár skal gefa einkennistölu innstæðueiganda eða lántakanda. Loks skal semja sundurliðaða skrá yfir allar aðrar eignir sjóðsins, svo og yfir skuldir þær, sem hann er í við aðra.

28. gr.

Skyllt er sparisjóðnum að hafa reikninga sína jafnan í því formi, er fyrirmyndir stjórnarráðsins sýna.

V. Um endurskoðun.

29. gr.

Til að rannsaka reikninga sjóðsins og bókfærslu alla, kýs bæjarstjórn Akranesskaupstaðar, með hlutfallskosningu, tvo endurskoðendur til eins árs í senn.

30. gr.

Tilkynna skal sparisjóðseftirlitinu hverjir séu kosnir endurskoðendur sparisjóðsins.

31. gr.

Skylt er endurskoðendum að rannsaka sjóðforða sparisjóðsins eigi sjaldnar en einu sinni á hverjum ársfjórðungi.

Jafnan skulu endurskoðendur eiga frjálsan aðgang að öllum bókom, verðbréfum og öðrum skjólum sjóðsins, hvenær sem þeim þykir henta, til eftirlits, hvort heldur eru báðir í einu eða hvor um sig. Einnig eiga þeir rétt á að rannsaka sjóðforða sparisjóðsins, svo oft sem þeim þykir þörf á.

32. gr.

Endurskoðendum er skylt að hafa nákvæmt eftirlit með allri bókfærslu sparisjóðsins og gefa gætur að því, að þar sé allt í reglu og að gætt sé allra þeirra fyrir- mæla, er þar um gilda. Ber þeim gaungafilega að rannsaka að allar greiðslur í sjóðinn og úr honum séu rétt til færðar í bókom sparisjóðsins. Skulu þeir benda á, ef eitthvað er athugavert, svo að úr verði tafarlaust bætt.

33. gr.

Ársreikning sparisjóðsins skulu endurskoðendur rannsaka, þegar eftir að hann er saminn, og skulu þeir hafa lokið því starfi sínu fyrir 1. apríl árlega. Rita þeir síðan á reikninginn vottorð sitt um, að endurskoðun reikningsins sé lokið.

34. gr.

Verði ágreiningur milli endurskoðenda um einhver þau atriði, er tilhögun á reikningsfærslu sparisjóðsins eða bókfærslu snertir, og þeir koma sér eigi saman, skulu endurskoðendur leggja málið fyrir sparisjóðseftirlitið til úrlausnar.

Eins skal farið að, ef endurskoðendur komast að raun um, að rekstur sjóðsins sé ekki að öllu leyti lögmætur og í fullu samræmi við lög nr. 69 27. júní 1941 svo og önnur gildandi fyrirmæli, og stjórn sjóðsins bætir eigi tafarlaust úr því, sem ábótavant er.

35. gr.

Ákveða skal þóknun handa endurskoðendum fyrir starf þeirra, um leið og þeir eru kosnir.

Samþykktir þessar staðfestast hér með.

Viðskiptamálaráðuneytið, 28. september 1942.

Magnús Jónsson.

Torfi Jóhannsson.